

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E
**po prijavi koncentracije gospodarskog subjekta „Grazer Wechselseitige Versicherung
AG“, Herrengasse 18-20, 8010 Graz, Republika Austrija**

Sarajevo,
lipanj, 2017. godine

Broj: UP – 02-26-1-007-10/17
Sarajevo, 07.06.2017. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) točka d), a u svezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta „Grazer Wechselseitige Versicherung AG“, Herrengasse 18-20, 8010 Graz, Republika Austrija, zaprimljenoj dana 28.03.2017. godine pod brojem UP-02-26-1-007-1/17, na 4. (četvrti) sjednici održanoj dana 07.06.2017. godine, donijelo je:

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu pružanja usluga neživotnog osiguranja u Bosni i Hercegovini, koja će nastati stjecanjem kontrole gospodarskog subjekta „Grazer Wechselseitige Versicherung AG“, Graz, Republika Austrija, kupovinom više od (..)**1% dionica Dioničkog društva za osiguranje „VGT“ Visoko, Bosna i Hercegovina.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje će biti objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 28.03.2017. godine pod brojem UP-02-26-1-007-1/17 zaprimilo Prijavu koncentracije gospodarskog subjekta „Grazer Wechselseitige Versicherung AG“, ul. Herrengasse br. 18-20, 8010 Graz, Republika Austrija (u daljnjem tekstu: Podnositelj prijave ili „GRAWE Austrija“), kojom gospodarski subjekt „GRAWE Austrija“ namjerava steći kontrolu nad gospodarskim subjektom Dioničko društvo za osiguranje „VGT“ Visoko, ul. Alaudina br. 1., 71300 Visoko, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: „VGT“) kupovinom više od (..)**% dionica na temelju Ugovora o kupoprodaji paketa dionica od 14.03.2017. godine, a sve sukladno članku 12. stavak (1) točka b) podtočka 1) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09 - u daljnjem tekstu: Zakon).

Uvidom u podnesenu Prijavu Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije kompletna u smislu članka 30. Zakona i čl. 9. i 11. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijumima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10 – u daljnjem tekstu Odluka o koncentracijama), te je Konkurencijsko vijeće zatražilo dopunu prijave aktom broj: UP – 02-26-1-007-2/17 od 13.04.2017. godine i broj: UP – 02-26-1-007-6/17 od 08.05.2017. godine.

Podnositelj prijave dostavio dopunu prijave podnescima od 28.04.2017. godine i od 12.05.2017. godine koji su u Konkurencijsko vijeće zaprimljeni pod brojem: UP – 02-26-1-007-5/17 dana 28.04.2017. godine i brojem: UP – 02-26-1-007-7 /17 dana 12.05. 2017. godine.

¹ (..)** - podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Po prijemu tražene dokumentacije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je prijava kompletna, te sukladno članku 30. stavak (3) Zakona, izdalo Potvrdu o primitku kompletne i uredne Prijave, dana 25.05.2017. godine broj: UP – 02-26-1-007-8/17.

Podnositelj prijave je naveo, u smislu članka 30. stavak (2) Zakona, da nema obvezu podnijeti zahtjev za ocjenu koncentracije nekom drugom tijelu za konkurenciju izvan teritorija Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće je uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrdilo da je prijava podnesena u smislu članka 16. stavak (1) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 16. stavak (4) Zakona, izdalo Obavijest o prijavi koncentracije broj: UP – 02-26-1-007-4/17. godine, koje je u dnevnom tisku objavljeno dana 04.05.2017. godine, u kojem su objavljeni podatci o namjeravanoj koncentraciji, te pozvane sve zainteresirane strane na dostavljanje pisanih komentara u svezi provođenja iste. Na predmetnu Obavijest nisu dostavljeni komentari.

1. Sudionici koncentracije

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekt „Grazer Wechselseitige Versicherung AG“, ul. Herrengasse br. 18-20, 8010 Graz, Republika Austrija i gospodarski subjekt Dioničkog društva za osiguranje „VGT“ Visoko, ul. Alaudina br. 1, 71300 Visoko, Bosna i Hercegovina.

1.1. Gospodarski subjekt „GRAWE“:

Gospodarski subjekt „GRAWE“, ul. Herrengasse br. 18-20, 8010 Graz, Republika Austrija je upisan u sudski registar Prvostepenog suda za građansko – pravne predmete u Graz-u, Republika Austrija, pod brojem FN 37748m, sa godišnjom premijom od (..)**EUR-a u životnom osiguranju i (..)**EUR-a u neživotnom osiguranju.

Osnovna djelatnost gospodarskog subjekta „GRAWE“ je osiguranje imovine i lica.

Neživotno osiguranje tj. osiguranje imenovine uključuje osiguranje imovine i izgradnje objekata, motornih vozila, poljoprivrednih dobara, transporta, kredita i dohotka, kao i osiguranje putovanja.

Životno osiguranje i osiguranje od nesreće uključuje sve vrste životnog osiguranja, osiguranje rente, penzije kao i osiguranje od nesretnog slučaja.

1.1.1. Povezana društva gospodarskog subjekta „GRAWE“ u Bosni i Hercegovini:

Gospodarski subjekt „GRAWE“ je u Bosni i Hercegovini vlasnik gospodarskog subjekata „GRAWE Osiguranje“ d.d. Sarajevo, ul. Trg solidarnosti br. 2., 71 000 Sarajevo i gospodarskog subjekta „GRAWE Osiguranje“ a.d. Banja Luka, ul. Prvog krajiškog korpusa br. 39., 78000 Banja Luka, sa 100% vlasničkog udjela.

1.1.1.1. Gospodarski subjekt „GRAWE Osiguranje“ d.d. Sarajevo:

Gospodarski subjekt „GRAWE“ dioničko društvo za osiguranje Sarajevo, ul. Trg Solidarnosti br. 2., 71 000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: „GRAWE“ d.d. Sarajevo“) je registriran

u sudskom registru Općinskog suda u Sarajevu, pod brojem: MBS 65-02-0004-10 (stari broj: 1-21219), sa upisanim osnovnim kapitalom u iznos od (..)**KM.

Gospodarski subjekt „GRAWE“ d.d. Sarajevo je u 100% vlasništvu gospodarskog subjekta „GRAWE Austrija“.

Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta „GRAWE“ d.d. Sarajevo je pružanje usluga životnog i neživotnog osiguranja.

Gospodarski subjekt „GRAWE“ d.d. Sarajevo djeluje u Federaciji Bosne i Hercegovine putem Centrale u Sarajevo i registriranih podružnica kako slijedi:

- Centrale Sarajevo sa izdvojenim šalterima u Vogošći i Ilijašu,
- Podružnice Zenica sa izdvojenim šalterom u Donjem Vakufu,
- Podružnice Tuzla,
- Podružnice Goražde,
- Podružnice Mostar,
- Podružnice Tomislavgrad i
- Podružnice Bihać.

1.1.1.2. Gospodarski subjekt „GRAWE Osiguranje“ a.d. Banja Luka:

Akcionarsko društvo za osiguranje „GRAWE“ Banja Luka, ul. I Krajiškog korpusa br. 39., 78000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: „GRAWE“ a.d. Banja Luka) je registriran u sudskom registru Okružnog privrednog suda u Banja Luci, pod brojem MBS: 4-2-00, sa upisanim temeljnim kapitalom u iznosu od (..)**KM.

Gospodarski subjekt „GRAWE“ a.d. Banja Luka je u 100% vlasništvu gospodarskog subjekta „GRAWE“ Austrija.

Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta „GRAWE“ d.d. Banja Luka je pružanje usluga životnog i neživotnog osiguranja.

1.2. Gospodarski subjekt „VGT Osiguranje“ d.d. Visoko:

Dioničko društvo za osiguranje „VGT“ Visoko, ul. Alaudina br. 1., 71300 Visoko, Bosna i Hercegovina je registriran u sudskom registru Općinskog suda u Zenici, pod brojem MBS: 43-02-0007-09 (stari broj: 3-349), sa upisanim temeljnim kapitalom u iznosu od (..)**KM, koji je podijeljen na (..)**redovite dionice.

Gospodarski subjekt „VGT“ je na tržištu Bosne i Hercegovine prisutan putem Centrale u Visokom i 10 predstavništava u Mostaru, Zvorniku, Banja Luci, Brčkom, Sarajevu, Tuzli, Zenici, Travniku, Bihaću i Goraždu.

Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta „VGT“ je osiguranje imovine i osoba.

Gospodarski subjekt „VGT“ najviše prihoda ostvaruje od pružanja usluge osiguranja od automobilske odogovornosti koja se u 90% slučajeva prodaje preko tehničkih pregleda i vlastite prodajne mreže.

Gospodarski subjekt „VGT“ nema supsidijarnih društava u Bosni i Hercegovini.

2. Obveza prijave predmetne koncentracije

Obveza prijave koncentracije gospodarskih subjekata, u smislu članka 14. stavak (1) tačka b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvarena prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 milijuna KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihod učesnika namjeravane koncentracije i njihovih povezanih društava na dan 31.12.2016. godine iznosio je:

Tablica 1.

Red. br.	Naziv gospodarskog subjekta	Bosna i Hercegovine (KM)	Svjetska razina (KM)
1.	„GRAWE Austrija“	(..)**	(..)**
4.	„GRAWE“ d.d. Sarajevo	(..)**	(..)**
6.	„GRAWE“ a.d. Banja Luka	(..)**	(..)**
8.	„VGT“	(..)**	(..)**

Izvor: Podatci iz Prijave

Godišnji prihodi sudionika koncentracije predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza), u smislu članka 9. točka h) Odluke o koncentracijama), odnosno vrijednosti bruto premija i premija reosiguranja, nakon odbijanja poreza i parafiskalnih taksi, u smislu članka 15. stavak (1) točka b) Zakona.

Na temelju navedenih podataka (Tablica 1.) Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su sudionici koncentracije u 2016. godini, kao godini koja prethodi prijavi koncentracije, ostvarili ukupan prihod (na svjetskom tržištu kao i na tržištu Bosne i Hercegovine) koji podliježe obvezi prijave namjeravane koncentracije iz članka 14. stavak (1) Zakona.

3. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provedbi postupka ocjene predmetnih koncentracija primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10), Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10), te Zakon o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/07, 41/13 i 53/16).

Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 43. stavak (7) Zakona, pri izračunavanju ukupnih godišnjih prihoda sudionika koncentracije, koristilo kriterije i standarde Obavijesti Europske komisije o računanju ukupnog prihoda sukladno Uredbi Vijeća (EEZ) broj: 4064/89 o kontroli koncentracija gospodarskih subjekata.

4. Pravni temelj i oblik koncentracije

Kao pravni temelj koncentracije Podnosilac prijave je Ugovora o kupoprodaji paketa dionica koji je gospodarski subjekt „GRAWE Austrija“ zaključio sa većinskim dioničarima gospodarskog subjekta „VGT“ dana 14.03.2017. godine, na temelju kojeg će Podnositelj prijave postati vlasnik više od (..)**,% dionica gospodarskog subjekta „VGT“.

Slijedom navedenog, pravni oblik predmetne koncentracije je stjecanje kontrole jednog gospodarskog subjekta nad drugim, kupovinom većine dionica u smislu odredbi članka 12. stavak (1) točka b) podtočka 1) Zakona.

5. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona o konkurenciji, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda /usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u proizvodnom smislu obuhvaća sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Nadalje, prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvaća cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojoj gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Mjerodavno tržište proizvoda i/ili usluga u konkretnom slučaju je tržište pružanja usluge neživotnog osiguranja, a koje usluge obavlja gospodarski subjekt „VGT“ kao ciljno društvo, isto kao i Podnositelj prijave preko svojih povezanih gospodarskih subjekata u Bosni i Hercegovini „GRAWE“ d.d. Sarajevo“ i „GRAWE“ a.d. Banja Luka“ .

S obzirom na činjenicu da sudionici koncentracije poslovno djeluju na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine, mjerodavno tržištem u zemljopisnom smislu smatrati će se cijeli teritorij Bosne i Hercegovine.

6. Analiza mjerodavnog tržišta

Na temelju podataka Podnositelja prijave, tržišni udjeli sudionika koncentracije i glavnih konkurenata na mjerodavnom tržištu neživotnog osiguranja u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu su:

Tablica 2.

Red. br.	Društvo za osiguranje	Ukupna premija	Tržišni udjel
1.	Wiener osig. - VIG	(..)**	(..)**
2.	DRINA	(..)**	(..)**
3.	DUNAV	(..)**	(..)**
4.	NEŠKOVIĆ	(..)**	(..)**
5.	GRAWE Banja Luka	(..)**	(..)**
6.	BRČKO - GAS	(..)**	(..)**
7.	ATOS	(..)**	(..)**
8.	AURA	(..)**	(..)**
9.	TRIGLAV RS	(..)**	(..)**
10.	MIKROFIN	(..)**	(..)**
11.	GARANT	(..)**	(..)**
12.	EUROS	(..)**	(..)**

13.	KRAJINA	(..)**	(..)**
14.	SAS	(..)**	(..)**
15.	UNIQA	(..)**	(..)**
16.	SARAJEVO	(..)**	(..)**
17.	EUROHERC	(..)**	(..)**
18.	BSO	(..)**	(..)**
19.	CROATIA	(..)**	(..)**
20.	TRIGLAV BiH	(..)**	(..)**
21.	GRAWE Sarajevo	(..)**	(..)**
22.	MERKUR BH	(..)**	(..)**
23.	VGT	(..)**	(..)**
24.	ASA	(..)**	(..)**
25.	ZOVKO	(..)**	(..)**
26.	CAMELIA	(..)**	(..)**
27.	CENTRAL	(..)**	(..)**
28.	5+21+23	(..)**	(..)**
	UKUPNO	(..)**	100,00

Izvor: Podatci iz Prijave

Ukupna fakturirana premija osiguranja na tržištu neživotnog osiguranja u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu je iznosila (..)**KM.

Nakon provođenja koncentracije gospodarski subjekti „GRAWE Austrija“ će preko svojih povezanih gospodarskih subjekata imati ukupno (..)**% tržišnog udjela na mjerodavnom tržištu neživotnog osiguranja u Bosni i Hercegovini.

7. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je analizom mjerodavnih podataka, u smislu članka 17. Zakona, ocijenilo da će se provođenjem predmetne koncentracije povećati tržišni udjel Podnositelja prijave na mjerodavnom tržištu neživotnog osiguranja u Bosni i Hercegovini ali da neće doći (Tablica 2.) do stvaranja i jačanja vladajućeg položaja.

Konkurencijsko vijeće je u postupku donošenja Rješenja utvrdilo da na mjerodavnom tržištu djeluje veći broj gospodarskih subjekata koji se bave pružanjem usluge neživotnog osiguranja u Bosni i Hercegovini.

Pored sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu su prisutni i drugi gospodarski subjekti sa većim tržišnim udjelima, između ostalih, gospodarski subjekt „EUROHERC OSIGURANJE“ d.d. Sarajevo sa (..)**% tržišnog udjela i gospodarski subjekt „Sarajevo Osiguranje“ d.d. Sarajevo sa (..)**% tržišnog udjela.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo dopuštenom predmetnu koncentraciju u smislu članka 18. Zakona, kao u izreci ovog Rješenja.

8. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave je na ovo Rješenje, sukladno članku 2. stavak (1) tarifni broj 107. točka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred

Konkurencijskim vijećem („Službeni glasnik BiH“, br. 30/06 i 18/11) dužan platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 2.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovoga Rješenja.

Predsjednik:

Ivo Jerkić